

[Ole Bjørn Kraft.]

søge, om vi dog ikke kan blive enige om midlerne til at løse den opgave og nå det mål, som vi er fælles om. Vi går ud fra, at det tilbud om en forhandling, som den højtærede minister har givet, er ærligt ment, og vi vil ikke skubbe den fremstrakte hånd tilbage. Men ministeren forstår sikkert, at det må være en fri forhandling, den må også kunne dreje sig om størrelsen af udgifterne til forsvaret, og det tilbud, som bliver givet om en forhandling på dette grundlag, må naturligvis være et tilbud fra den samlede regering.

Jeg takker ordføreren for socialdemokratiet for den villighed til at gå ind i en sådan på forhånd ubunden forhandling, som hans tale var udtryk for.

Efter mig vil ordføreren for det radikale venstre komme til at tale. Jeg beder ham besvare det spørgsmål, om de radikale er villige til at forhandle med oppositionen om en forhøjelse af forsvarrets budget, også ud over milliarder. Under den forhandling, vi skal til at føre, er det jo en ganske naturlig ting, at vi må høre de danske militærsagkyndiges opfattelse af lovforslaget og høre, hvorledes de opgaver skal løses, som vi står over for. Vi ønsker naturligvis også mere i detaljer, end det hidtil har kunnet være tilfældet, at få en redegørelse for, hvordan NATOs militære ledere ser på den militære udvikling, vi er inde i her i landet.

Jeg vil gerne tilføje, at en løsning, hvorved beredskabets og forsvarrets effektivitet bevares, med tilslutning af alle danske demokratiske partier, vil være en lykke for landet. Det er et stærkt ønske hos os, at dette kan ske. Men en ordning af forsvaret, der kun er et skin og derfor i en given situation kan føre til kapitulation, vil være en uoverskuelig ulykke for vort folk og i givet fald også for andre demokratiske lande i Europa.

Så kan man rejse dette spørgsmål: har vi råd til den forøgelse af udgifterne, som vil blive nødvendig, hvis en forsvarlig ordning skal gennemføres? Daværende statsminister Hans Hedtoft har sagt nogle ord af betydning om denne sag. Det skete den 22. maj 1951 i en forhandling her i tinget. Medlemmerne vil kunne finde denne udtalelse af den afdøde statsminister i folketingets forhandlinger 1950-51, sp. 3706. Han ud-

talte her, at han mente, det var udelukket at løse opgaven, uden at det ville påvirke befolkningens levestandard, men det skræmte ham ikke. Hedtoft sagde:

„Et solidarisk forsvarssamarbejde forudsætter, at hver nation yder efter evne og forudsætninger, og Danmark kan og bør ikke snyde sig fra sine forpligtelser. Der ville være noget i vejen med os som folk, hvis vi — efter én gang bogstaveligt at være frelst som selvstændig nation af andre — nu bevidst førte en udenrigs- og forsvarspolitik, der forudsatte, at „de andre“ uden ofre fra vor side har pligt til at gøre det igen.“

Med lethed genkender man i disse ord hele den indstilling, som den daværende statsminister havde til dette spørgsmål. Han var også rede til at bringe ofre på et område, der, som vi alle ved, lå ham stærkt på sinde, nemlig med hensyn til de sociale udgifter, hvis det var nødvendigt. Men her behøver vi jo ikke at have nogen bekymring. Vi har haft råd til store forøgelser af udgifterne på andre områder end de militære. Den højtærede finansminister har for nylig i en kronik oplyst os om, at de sociale udgifter i årene fra 1954 til nu er steget fra 1 309 mill. kr. til 2 015 mill. kr., og at øvrige civile driftsudgifter er steget fra 1 206 mill. kr. til 1 825 mill. kr. I alt er disse civilt bestemte udgifter altså i disse år steget med 1 300 mill. kr. I det samme tidsrum har vi ikke blot ikke øget de militære udgifter, skønt nye krav er blevet stillet til os på grund af den våbentekniske udvikling, men vi har set dem relativt reduceret. Vi har råd. Ingen vil kunne bestride, at vi har råd til at forøge udgifterne efter dette forslag, så det kan blive, hvad det stræber frem imod. Ja, vi har simpelt hen ikke råd til at lade være. Den højtærede statsminister vil give mig ret i, at det her er frihedens pris, det drejer sig om.

Lannung: Jeg skal om det radikale venstres stilling sige, at det har været det radikale venstre magtpåliggende, at der sker en tilpasning og rationalisering såvel af vort forsvars organisation under hensyn til den våbentekniske udvikling som for at skabe et rimeligt forhold mellem ramme og indhold, så et stort spild af penge undgås.

Alle må vel erkende, at vi har en militær-